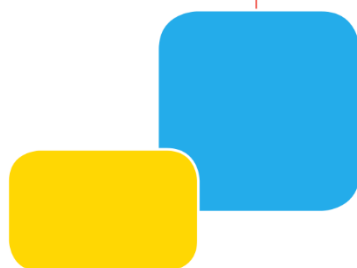

Agencija za energijo

Poročilo o zagotavljanju zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom za obdobje oktober 2018– september 2019

Maribor, marec 2019

Kazalo vsebine

1	Uvod	2
2	Standard oskrbe z zemeljskim plinom	3
3	Dobavitelji zaščitenim odjemalcem zemeljskega plina v Republiki Sloveniji	4
4	Izpolnjevanje standarda oskrbe v obdobju oktober 2018–september 2019	5
4.1	Sedemdnevno obdobje z najnižjimi temperaturami	5
4.2	Tridesetdnevno obdobje z izjemno velikim povpraševanjem po plinu	6
4.3	Tridesetdnevno obdobje v primeru prekinitve na posamezni največji infrastrukturi s plinom	7
5	Prispevki dobaviteljev k zagotavljanju zanesljive oskrbe	9
6	Izpolnjevanje zahtev glede načinov zagotavljanja zanesljive oskrbe	10
7	Sklepne ugotovitve	12

1 UVOD

Agencija za energijo (v nadaljevanju agencija) objavlja tretje redno poročilo o pripravljenosti dobaviteljev zemeljskega plina za zagotavljanje nemotene oskrbe z zemeljskim plinom zaščitenim odjemalcem.

Uredba (EU) št. 2017/1938 (v nadaljevanju uredba 1938), ki je razveljavila Uredbo (EU) št. 994/2010, na novo ureja zagotavljanje zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom v državah EU. Ohranja obveznosti držav članic, ki jih je zahtevala razveljavljena uredba, vendar nekatere določa podrobneje, dodaja pa nove obveznosti, npr. izdelavo skupnih ocen tveganj na regionalni ravni. Pristojni organi tudi po tej uredbi pripravljajo preventivne ukrepe in ukrepe za izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom. Uredba predpisuje vsebini aktov, ki urejata navedene ukrepe, ohranja pa veljavnost obstoječih aktov do uveljavitve novih. Po veljavnem Aktu o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 2/15 in 9/17) dobavitelji zaščitenim odjemalcem redno letno poročajo pristojnemu organu o izpolnjevanju standarda oskrbe in ukrepih za zagotavljanje zanesljive oskrbe. Na podlagi teh poročil agencija pripravi in objavi skupno poročilo.

Agencija kot pristojni organ spremlja razmere na trgu z zemeljskim plinom v Sloveniji ter ugotavlja sposobnost in pripravljenost podjetij plinskega gospodarstva, da zagotavljajo oskrbo tudi v morebitnih sicer malo verjetnih razmerah pomanjkanja plina. Dobavitelji svojo pripravljenost na oskrbo v takih razmerah dokazujejo z zagotavljanjem potrebnih količin plina v treh mejnih primerih in z morebitnimi drugimi ukrepi, kot je opisano v nadaljevanju.

2 STANDARD OSKRBE Z ZEMELJSKIM PLINOM

Uredba 1938 v 6. členu določa, da dobavitelji »... sprejmejo ukrepe za zagotovitev oskrbe s plinom zaščitenih odjemalcev v državi članici v vsakem od naslednjih primerov:

- (a) ekstremne temperature v sedemdnevnem koničnem obdobju, ki se statistično pojavlja enkrat v 20 letih;
- (b) vsako 30-dnevno obdobje izjemno velikega povpraševanja po plinu, ki se statistično pojavlja enkrat v 20 letih;
- (c) 30-dnevno obdobje v primeru motenj v posamezni največji plinski infrastrukturi v povprečnih zimskih razmerah.«

Zaščiteni odjemalci so določeni v 168. členu EZ-1. Mednje spadajo gospodinjski odjemalci in osnovne socialne službe, ki obsegajo izvajalce:

- zdravstvene dejavnosti, vključno z rehabilitacijo in nego,
- vzgojno-varstvene dejavnosti,
- izobraževalne dejavnosti, vključno z dijaškimi in študentskimi domovi ter univerzitetnimi knjižnicami,
- socialnovarstvene dejavnosti.

Standard oskrbe določa minimalne dnevne količine plina, ki jih mora dobavitelj zaščitenim odjemalcem zagotoviti v zgoraj navedenih primerih (a), (b) in (c). Izpolnjevanje standarda oskrbe v teh primerih je opisano v podpoglavjih 4.1, 4.2 in 4.3.

Akt o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom določa, kako se izračunajo minimalne dnevne količine plina po vseh treh merilih.

3 DOBAVITELJI ZAŠČITENIM ODJEMALCEM ZEMELJSKEGA PLINA V REPUBLIKI SLOVENIJI

V letu 2018 je na slovenskem trgu delovalo 18 dobaviteljev zemeljskega plina zaščitenim odjemalcem. Akt o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom jih zavezuje k poročanju o:

- izpolnjevanju zahtev v zvezi z doseganjem standarda oskrbe,
- razpršenosti dobavnih virov in načinih zagotavljanja zanesljive oskrbe zaščitenim odjemalcem.

V imenu dobaviteljev zaščitenim odjemalcem, ki plina sami ne uvažajo, lahko poročajo tudi njihovi dobavitelji. Agencija je pridobila podatke o dnevni količini plina, potrebnih za doseganje standarda oskrbe v vseh mejnih primerih, za vse dobavitelje zemeljskega plina zaščitenim odjemalcem.

O načinih zagotavljanja zanesljive oskrbe zaščitenim odjemalcem, kar vključuje tudi razpršenost dobavnih virov, so agenciji poročali dobavitelji, kot kaže tabela 1.

Zap. št.	Dobavitelj, ki poroča	Dobavitelj, ki je za poročanje pooblastil svojega dobavitelja
1.	Adriaplin, d.o.o.	
2.	ECE, d.o.o.	
3.	Elektro energija, d.o.o.	
4.	Energetika Ljubljana, d.o.o.	
4.1.		Enos, d.d.
5.	Energija plus, d.o.o.	
6.	Gen-I, d.o.o.	
7.	Geoplin, d.o.o.	
7.1.		Domplan, d.d.
7.2.		Energetika Celje, d.o.o.
7.3.		Jeko, d.d.
7.4.		JP Komunalno podjetje Vrhnika
7.5.		JP Plinovod Sevnica
7.6.		Komunala Slovenj Gradec, d.o.o.
7.7.		Komunalno podjetje Velenje, d.o.o.
7.8.		Petrol, d.d.
7.8.1		Istrabenz plini, d.o.o.
7.8.2		Plinarna Maribor, d.o.o.

Tabela 1: Dobavitelji zemeljskega plina zaščitenim odjemalcem

4 IZPOLNJEVANJE STANDARDA OSKRBE V OBDOBJU OKTOBER 2018-SEPTEMBER 2019

4.1 Sedemdnevno obdobje z najnižjimi temperaturami

Za določitev ekstremne temperature v sedemdnevnom koničnem obdobju, ki se statistično pojavlja enkrat v 20 letih, mejni primer (a), agencija uporablja povprečne dnevne temperature za tri slovenska mesta, Ljubljano, Celje in Maribor, v katerih se nahaja zelo velik del zaščitenih odjemalcev.

Sedem najhladnejših dni v letu 2017 je bilo v obdobju med 5. in 11. januarjem. Količine plina, ki so jih v tem obdobju porabili zaščiteni odjemalci, kaže tabela 2. Za primerjavo so navedena tudi najhladnejša sedemdnevna obdobja v dveh letih pred tem in poraba zaščitenih odjemalcev v teh obdobjih. V poročilih za pretekla leta so bile te količine podane v volumskih enotah [Sm³], tokrat jih podajamo tudi v energijskih enotah [MWh], ki jih uporabljamo tudi za zadnje podatke.

	Najhladnejše sedemdnevno obdobje							Povprečna dnevna poraba v tem obdobju
Obdobje 2015	3. 2.	4. 2.	5. 2.	6. 2.	7. 2.	8. 2.	9. 2.	
Količina [Sm ³]	857.678	838.368	859.549	849.336	871.595	856.774	890.961	860.609
Količina [MWh]	9.206	8.999	9.226	9.117	9.356	9.197	9.564	9.238
Obdobje 2016	17. 1.	18. 1.	19. 1.	20. 1.	21. 1.	22. 1.	23. 1.	
Količina [Sm ³]	896.587	1.002.510	1.040.469	1.014.751	985.028	1.006.411	1.021.811	995.367
Količina [MWh]	9.624	10.761	11.169	10.893	10.574	10.803	10.969	10.685
Obdobje 2017	5. 1.	6. 1.	7. 1.	8. 1.	9. 1.	10. 1.	11. 1.	
Količina [MWh]	10.503	11.489	11.253	11.717	12.375	13.022	12.940	11.900

Tabela 2: Porabljene dnevne količine zemeljskega plina zaščitenih odjemalcev v obdobju sedemdnevnik najnižjih temperatur v letih 2015, 2016 in 2017

V izračunu potrebnih količin plina, ki ga morajo zagotoviti dobavitelji zaščitenim odjemalcem, se upoštevata povprečna dnevna temperatura v najhladnejšem sedemdnevnom obdobju v letu 2017 in povprečna dnevna temperatura v najhladnejšem sedemdnevnom obdobju zadnjih dvajset let. Ti temperaturi sta znašali -6,73 °C in -8,85 °C ter sta upoštevani pri izračunu temperaturnega primanjkljaja in korekcijskega faktorja, ki za leto 2018 znaša 1,08. Povprečna dnevna poraba zaščitenih odjemalcev v najhladnejšem sedemdnevnom obdobju v letu 2017 je znašala 11.900 MWh. Ta poraba, povečana s korekcijskim faktorjem, določa **potrebne dnevne količine** plina v mejnem primeru (a) za vse dobavitelje skupaj, in sicer so znašale **12.843 MWh**. Dobavitelji zaščitenim odjemalcem morajo biti sposobni zagotoviti potrebne dnevne količine plina sedem zaporednih dni.

Za primerjavo navajamo tudi povprečno dnevno temperaturo v najhladnejšem sedemdnevem obdobju v letu 2016. Ta je bila $-3,60\text{ }^{\circ}\text{C}$, korekcijski faktor za leto 2017 je znašal 1,22. Pri povprečni dnevni porabi 10.685 MWh v najhladnejšem sedemdnevem obdobju v letu 2016 so potrebne dnevne količine plina za oskrbo zaščitenih odjemalcev znašale 13.062 MWh. Povprečna dnevna temperatura v najhladnejšem sedemdnevem obdobju v letu 2017 je bila torej kar $3,13\text{ }^{\circ}\text{C}$ nižja kot v najhladnejšem sedemdnevem obdobju leta 2016. Zaradi znatnega medletnega povišanja korekcijskega faktorja med letoma 2017 in 2018 so potrebne dnevne količine v mejnem primeru (a) leta 2018 za 1,67 % manjše kot leto prej.

4.2 Tridesetdnevno obdobje z izjemno velikim povpraševanjem po plinu

Pri izračunu potrebne dnevne količine plina upoštevamo najhladnejše tridesetdnevno obdobje v zadnjih dvajsetih letih. Za leti 2016 in 2017 je to obdobje isto, in sicer od 9. januarja do 7. februarja 2006. Najhladnejše tridesetdnevno obdobje v letu 2017 je bilo od 1. do 30. januarja. Celoten odjem plina je v navedenih tridesetdnevih obdobjih v letu 2006 znašal 1.248.178 MWh (116,28 milijona Sm^3) in 1.412.043 MWh v letu 2017. Povečanje celotnega odjema plina v navedenih tridesetdnevih obdobjih znaša 13,1 %.

V izračunu potrebnih količin zemeljskega plina upoštevamo skupni letni odjem uporabnikov prenosnega sistema v preteklem letu. Ta je v letu 2017 znašal 9.645.339 MWh, v letu 2016 pa 9.253.064 MWh (862 milijonov Sm^3), povečanje med letoma je torej znašalo 4,24 %.

Predvidena letna poraba zaščitenih odjemalcev v letu 2018 je znašala 1.535.811 MWh, kar je 5,70 % več kot v letu 2017, ko je znašala 1.452.947 MWh (135.354.111 Sm^3).

V tabeli 3 vidimo potrebne skupne količine zemeljskega plina, ki jih morajo biti sposobni zagotoviti vsi dobavitelji zaščitenim odjemalcem v Sloveniji skupaj. V letu 2018 za mejni primer (b) **potrebne skupne dnevne količine** znašajo **7495 MWh**, dobavitelji zaščitenim odjemalcem pa jo morajo biti skupaj sposobni zagotavljati 30 zaporednih dni.

V letu 2017 je bila potrebna skupna dnevna količina 6533 MWh. Povečanje na letni ravni je 14,7 % in je posledica nekoliko večjega letnega odjema uporabnikov prenosnega sistema v Republiki Sloveniji v letu 2016, predvsem pa povečanja celotnega odjema plina v tridesetdnevem obdobju z izjemno velikim povpraševanjem, ki se pojavi enkrat v zadnjih dvajsetih letih.

Leto		Potrebne skupne 30-dnevne količine plina za zaščitene odjemalce	Potrebne dnevne količine plina za zaščitene odjemalce
2016	Količina [Sm ³]	19.296.648	643.220
	Količina [MWh]	207.138	6.904
2017	Količina [Sm ³]	18.258.392	608.613
	Količina [MWh]	195.993	6.533
2018	Količina [MWh]	224.837	7.495

Tabela 3: Količine plina, potrebne za oskrbo zaščitene odjemalcev v tridesetdnevem obdobju z izjemno velikim povpraševanjem v letih 2016, 2017 in 2018

V tej tabeli in tabeli 4 se letnice nanašajo na leto, v katerem se 1. oktobra začne enoletno obdobje, o katerem se poroča in v katerem morajo biti dobavitelji zaščitene odjemalce sposobni zagotavljati navedene potrebne količine plina.

4.3 Tridesetdnevno obdobje v primeru prekinitve na posamezni največji infrastrukturi s plinom

Standard oskrbe zahteva, da morajo biti dobavitelji sposobni oskrbovati zaščitene odjemalce tudi, če se prekine dobava plina po največji infrastrukturi v povprečnih zimskih razmerah. V tem primeru morajo zagotoviti povprečne dnevne količine plina, ki so navedene v tabeli 4. V izračunu potrebnih količin plina upoštevamo količine, ki so jih zaščitene odjemalci porabili v januarju preteklega leta, in korekcijski faktor, ki upošteva notranjo temperaturo, povprečne januarske temperature v preteklem letu in v zadnjih 20 letih.

Pri izračunu potrebnih dnevnih količin za leto 2018 upoštevamo povprečno januarsko temperaturo preteklega koledarskega leta in povprečno januarsko temperaturo v zadnjih dvajsetih letih. V letu 2017 je bila povprečna januarska temperatura -4,32 °C, povprečna januarska temperatura v zadnjih dvajsetih letih pa 0,51 °C. Korekcijski faktor za leto 2018 znaša 0,80. Skupna količina plina, ki so jo zaščitene odjemalci porabili v januarju 2017, je 348.698 MWh, povprečna dnevna poraba v januarju 2017 pa 11.248 MWh. Dobavitelji zaščitene odjemalce morajo biti v mejnem primeru (c) sposobni 30 dni zagotavljati skupaj povprečno **9014 MWh** plina dnevno ob prekinitvi dobave po največji infrastrukturi.

Za primerjavo navajamo tudi podatke za leto 2017. V letu 2016 je bila povprečna januarska temperatura 0,56 °C, v zadnjih dvajsetih letih pa 0,66 °C. Korekcijski faktor za leto 2017 je znašal 0,995. Skupna količina, ki so jo zaščitene odjemalci porabili v januarju 2016, je bila 285.419 MWh (26.589.113 Sm³), povprečna dnevna poraba zaščitene odjemalcev v januarju 2016 pa 9207 MWh (857.713 Sm³). Potrebna skupna dnevna količina plina za dobavo zaščitene odjemalce je znašala 9161 MWh (853.452 Sm³).

Medletna primerjava za leti 2017 in 2018 kaže, da se je povprečna temperatura v januarju na letni ravni znižala za kar 4,88 °C, povprečna januarska temperatura v zadnjih dvajsetih letih pa za 0,15 °C. Korekcijski faktor se je znižal za 19,5 %. Potrebna skupna dnevna količina plina se je zmanjšala za 1,6 %, kar je predvsem posledica nižjih januarskih temperatur v letih pred navedenima letoma.

Leto		Skupna poraba zaščitenih odjemalcev v januarju preteklega leta	Povprečna dnevna poraba zaščitenih odjemalcev v januarju preteklega leta	Potrebne dnevne količine za zaščitene odjemalce v tem letu
2016	Količina [Sm ³]	22.518.297	726.397	811.708
	Količina [MWh]	241.720	7.797	8.713
2017	Količina [Sm ³]	26.589.113	857.713	853.452
	Količina [MWh]	285.419	9.207	9.161
2018	Količina [MWh]	348.698	11.248	9.014

Tabela 4: Količine, potrebne za tridesetdnevno oskrbo zaščitenih odjemalcev v obdobju prekinitve na največji infrastrukturi pri povprečnih zimskih razmerah v letih 2016, 2017 in 2018

5 PRISPEVKI DOBAVITELJEV K ZAGOTAVLJANJU ZANESLJIVE OSKRBE

Dobavitelji zaščitenim odjemalcem se močno razlikujejo po velikosti in količinah plina, ki ga dobavljajo zaščitenim odjemalcem. Primerjamo deleže, ki jih imajo posamezni dobavitelji ali skupine dobaviteljev v skupni povprečni potrebni dnevni količini plina v mejnem primeru (a), ki znaša **12.843 MWh**.

Največji delež v navedeni količini je tudi v letu 2018 imel dobavitelj Geoplin, d.o.o., skupaj s svojo skupino dobaviteljev, za katere poroča. Njihov skupni delež je znašal nad 33 %. Drugi večji dobavitelji z deleži nad 10 % so Adriaplin, d.o.o., GEN-I, d.o.o., in Energetika Ljubljana, d.o.o., skupaj s podjetjem Enos, d.d. Preostali trije dobavitelji skupaj dosegajo 3,87-% delež. Deleži dobaviteljev v skupni količini plina za dobavo zaščitenim odjemalcem se iz leta v leto zelo spreminjajo, kar je posledica delovanja trga in menjav dobaviteljev.

6 IZPOLNJEVANJE ZAHTEV GLEDE NAČINOV ZAGOTAVLJANJA ZANESLJIVE OSKRBE

Akt o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom v 8. členu navaja tržne ukrepe, ki jih dobavitelji lahko uporabljajo za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe. Ti ukrepi se nanašajo na stran ponudbe (prvi odstavek) ali na stran povpraševanja po plinu (drugi odstavek), člen pa dopušča tudi druge ukrepe.

Ukrepi	Št.	Ukrepi v skladu s Preventivnim načrtom ukrepov	Ukrep izvedljiv v Sloveniji	Ukrep se uporablja v Sloveniji
Ukrepi za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom na strani ponudbe	1	Povečana prilagodljivost uvoza	Da	Da
	2	Pospešeno dovajanje plina iz obnovljivih virov energije v infrastrukturo plinskega omrežja	Ne	Ne
	3	Komercialno skladišče plina – zmogljivost praznjenja in volumen plina v skladišču	Ne	
	4	Zmogljivost terminala za UZP in največja zmogljivost dobave v sistem	Ne	
	5	Razpršenost dobav plina in poti plina	Da	Da, vključno z uporabo skladišč v tujini
	6	Povratni tokovi	Da	Da**
	7	Usklajeno dispečiranje s strani operaterjev prenosnih sistemov	Da*	Da*
	8	Uporaba dolgoročnih in kratkoročnih pogodb	Da	Da
	9	Naložbe v infrastrukturo, vključno v dvosmerno zmogljivost	Da	Obstoječe IP: **; nova IP: v načrtu
	10	Pogodbene ureditve, ki zagotavljajo zanesljivost oskrbe s plinom	Da	Da ***
Ukrepi za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom na strani povpraševanja	11	Uporaba prekinljivih pogodb	Da	Ne
	12	Možnost menjave goriva, vključno z uporabo alternativnih nadomestnih goriv v industrijskih obratih in elektrarnah	Da	To možnost ima le zelo malo število odjemalcev
	13	Prostovoljno zmanjšanje stalne obremenitve	Da	Dobavitelji o tem ne poročajo
	14	Povečana učinkovitost	Da	Dobavitelji o tem ne poročajo
	15	Povečana raba obnovljivih virov energije	Da	Dobavitelji o tem ne poročajo
Drugi ukrepi		Niso vnaprej definirani, so le dopuščeni	Da	Ne (tudi niso zahtevani)

Tabela 5: Ukrepi za zagotavljanje zanesljive oskrbe s plinom

* dispečiranje kot del obratovanja se stalno izvaja usklajeno s sosednjimi operaterji prenosnih sistemov

** ta ukrep je (i) že izveden na mejni vstopni točki (IP) Šempeter, (ii) ni izveden niti smiseln na mejni vstopni točki Ceršak, (iii) delno izveden na mejni vstopni točki Rogatec za zmogljivost, ki je mogoča brez večjih sprememb v sosednji državi

*** ta ukrep dobavitelji uporabljajo kot orodje za se izvajanje drugih ukrepov, npr. 1, 5, 8

Ukrep pospešenega dovajanja plina iz obnovljivih virov energije v infrastrukturo plinskega omrežja (št. 2 v tabeli) bi bil mogoč, če bi imeli delujoče proizvajalce plina iz obnovljivih virov že priključene na plinski sistem. To v Sloveniji ni izpolnjeno.

Ukrepov 13, 14 in 15 večina dobaviteljev ne navaja. Eden od manjših dobaviteljev poroča, da spodbuja svoje odjemalce k prostovoljnemu zmanjšanju stalne obremenitve, povečani učinkovitosti in večji rabi obnovljivih virov energije. V Sloveniji je že več kot desetletje uveljavljena jasna usmeritev k spodbujanju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, za kar imamo tudi finančne spodbude, npr. pomoč Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada. Verjetno je to razlog, da dobavitelji o teh ukrepih večinoma ne poročajo, vendar to področje presega obseg tega poročila.

Agencija je prejela poročila dobaviteljev, navedenih v tabeli 1, razen enega izmed najmanjših, ki prispeva le nekaj odstotkov plina h količini, potrebni za oskrbo zaščitene odjemalcev. Vsi drugi dobavitelji v svojih poročilih izkazujejo načine, kako zagotavljajo zanesljivost oskrbe zaščitene odjemalcev.

Med ukrepi na strani povpraševanja imajo možnost menjave goriva le maloštevilni odjemalci, en manjši dobavitelj poroča, da spodbuja odjemalce k prostovoljnemu ukrepom na strani povpraševanja in omogoča prehod na drugi vir energije za daljinsko ogrevanje srednje velikega mesta.

Dobavitelji so poročali o uporabi tržnih ukrepov na strani ponudbe in uporabljajo več ukrepov hkrati. Iz njihovih poročil izhaja, da uporabljajo:

- kombinacijo dolgoročnih in kratkoročnih pogodb, kar izkazujejo s sklenjenimi dolgoročnimi pogodbami in s sposobnostjo, da po potrebi sklenejo dodatne kratkoročne pogodbe. Razlike med dobavitelji se kažejo predvsem v številu sklenjenih dolgoročnih pogodb in v obdobjih, za katere veljajo;
- prilagodljivost uvoza, razpršenost virov plina in dobavnih poti, kar izkazujejo s sklenjenimi pogodbami o dobavi plina z več ponudniki v tujini, ki omogočajo dobavo na obe mejni vstopni točki, Ceršak in Šempeter;
- za večino zaščitene odjemalcev je na voljo tudi plin v skladiščih v tujini;
- nekaj dodatnih količin lahko pridobijo tudi kratkoročno na virtualni točki.

Navedene ukrepe dobavitelji zagotavljajo z ustreznimi pogodbenimi odnosi oziroma ureditvami in urejenimi članstvi na trgovalnih platformah ali virtualnih točkah, kjer lahko pridobijo potrebne količine plina.

Dobavitelji poročajo, da imajo zagotovljene ali pa lahko kratkoročno pridobijo tudi potrebne zmogljivosti na severni in zahodni vstopni točki v Slovenijo, saj so člani ustrezne platforme za zmogljivosti. Na obeh vstopnih točkah je za te količine stalno na voljo dovolj prostih zmogljivosti.

O netržnih ukrepih in o drugih mogočih ukrepih, ki jih dopušča Akt o preventivnem načrtu ukrepov, dobavitelji niso poročali.

7 SKLEPNE UGOTOVITVE

Dobavitelji zaščitenim odjemalcem so pristojnemu organu, Agenciji za energijo, posredovali podatke o izpolnjevanju zahtev iz Akta o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom.

Za izpolnjevanje standarda oskrbe morajo dobavitelji v obdobju od 1. oktobra 2018 do 30. septembra 2019 zagotavljati naslednje dnevne količine plina za oskrbo zaščitenih odjemalcev za tri mejne primere:

- (a) v sedemdnevnem obdobju z najnižjimi temperaturami: **12.843 MWh/dan,**
- (b) v tridesetdnevnem obdobju s posebno velikim povpraševanjem: **7495 MWh/dan,**
- (c) v tridesetdnevnem obdobju ob prekinitvi na posamezni največji infrastrukturi: **9014 MWh/dan.**

Dobavitelji zaščitenim odjemalcem morajo biti sposobni zagotoviti navedene količine plina za mejni primer (a) sedem zaporednih dni, za mejna primera (b) in (c) pa trideset zaporednih dni.

Agencija ugotavlja, da so dobavitelji zaščitenim odjemalcem, razen enega od najmanjših, v poročilih izkazali, da razpolagajo ali so sposobni po potrebi pridobiti navedene potrebne količine plina za oskrbo zaščitenih odjemalcev in zmogljivosti za prenos plina v Slovenijo.

Dobavitelji zagotavljajo zanesljivo oskrbo zaščitenih odjemalcev z uporabo tržnih ukrepov na strani ponudbe razen enega manjšega dobavitelja, ki spodbuja odjemalce k prostovoljnim ukrepom na strani povpraševanja in omogoča prehod na drugi vir energije za daljinsko ogrevanje srednje velikega mesta.

Dobavitelji uporabljajo več ukrepov na strani ponudbe hkrati, zlasti kombinacijo dolgoročnih in kratkoročnih pogodb, prilagodljivost uvoza, razpršenost virov plina in dobavnih poti, ki omogočajo dobavo na obe vstopni točki, Ceršak in Šempeter. Dodatno imajo dobavitelji na voljo plin v skladiščih v tujini, dodatne količine pa lahko pridobijo tudi kratkoročno na trgovnih platformah ali na virtualni točki v Sloveniji.

Dobavitelji poročajo, da imajo zagotovljene ali lahko kratkoročno pridobijo tudi potrebne zmogljivosti na vstopnih točkah Ceršak in Šempeter. Na obeh vstopnih točkah je za te količine stalno na voljo dovolj prostih zmogljivosti.

Navedene ukrepe dobavitelji zagotavljajo z ustreznimi pogodbenimi odnosi in urejenimi članstvi na ustreznih platformah.

Od začetka leta 2019 je mogoče v Slovenijo prenašati plin tudi iz Hrvaške, odkar je na mejni vstopni točki Rogatec omogočen dvosmerni pretok. Četudi je zmogljivost te točke zelo omejena, lahko v prihodnje pripomore k dodatni razpršitvi dobavnih poti in s tem k zanesljivi oskrbi.